

DOBROVOL'NICKY MANUÁL

BYSTRINÝ

VITAJ!

Milá dobrovoľníčka, milý dobrovoľník,

srdečne ťa vitame v našom bystríňackom tíme! Ďakujeme, že si sa rozhodol/la venovať svoj vzácny voľný čas, expertízu a skúsenosti pomoci aktívnym ľuďom po celom Slovensku, ktorí zveľaďujú svoje okolie či celú krajinu.

Veríme, že naša spoločnosť bude len taká silná, demokratická a tolerantná, aká silná bude sieť ľudí po Slovensku, ktorí premieňajú v teréne tieto hodnoty na konkrétne činy, zlepšujú kvalitu spoločného priestoru a budú mať sebavedomie a skúsenosti neskôr vyžadovať kvalitnú a hodnotovú správu vecí verejných aj od štátu a politikov. Títo ľudia sú však často vo svojom okolí inovátormi, búračmi nefunkčných riešení, reformátormi. Zmena je pre zabehané komunity často bolestivá a títo aktívni ľudia potrebujú podporu a vhodné podmienky. Nastavenie finančnej podpory a kapacít im väčšinou nedovoľuje siahnuť po expertíze a vzdelávaní, ktoré by potrebovali a ledva zvládajú pokrývať len bezprostredné náklady spojené s aktivitami. Tak sa však nedajú vybudovať udržateľné a silné inštitúcie.

Preto už od roku 2019 vytvárame celoslovenskú podpornú sieť a komunitu pre aktívnych ľudí na Slovensku, ktorá sa podrží navzájom, vymení si skúsenosti, know-how,

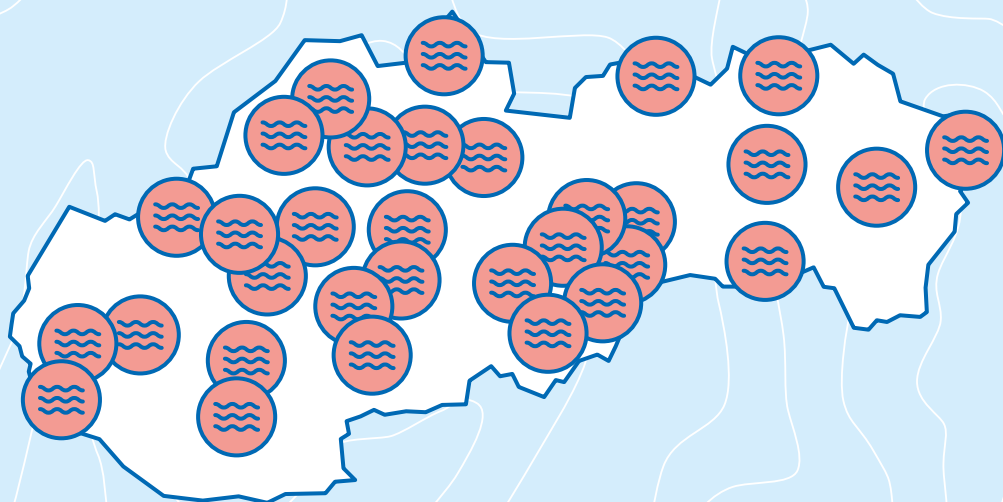
poskytne psychologickú vzpruhu. Je pre nás dôležité, aby boli súčasťou tejto siete aj odborníci, na ktorých by samotné občianske prúdy nemali dostatok zdrojov, a aby prinášali aj do tejto sféry kvalitu, odbornosť a nové trendy. Pretože len úspešné občianske misie budú potom inšpirovať iných zatiaľ neaktívnych ľudí a len takto máme šancu úspešne šíriť kód toho, že sa oplatí starať o spoločný priestor okolo seba, a že tá starostlivosť môže aj naozaj meniť životy a priestor okolo nás.

Tento manuál sme vytvorili preto, aby sme ti bližšie predstavili sieť Bystrín aj nástroje, ktoré používame na prepájanie a podporu aktívnych ľudí a ich misií. Nájdeš tu aj vysvetlenie fungovania dobrovoľníckej časti našej siete, ako aj popis rolí a produktov, ktoré budete v jednotlivých tematických huboch ponúkať a pripravovať pre aktívnych Bystríňakov po celom Slovensku.

Veľmi sa tešíme na všetko, čo spolu vytvoríme aj na to, ako tvoja skúsenosť posilní pozitívne prúdy Slovenska a pomôže tomu, aby boli rôzne užitočné a nádherné projekty aj úspešné a inšpirovali ďalších. Budeme veľmi radi, ak nám pomôžeš spoločnú dobrovoľnícku časť Bystrín zveľaďovať a zlepšovať a veríme, že aj teba mnohému naučí. A napokon ti aj dodá nádej a vieru v budúcnosť Slovenska, keď budeš v blízkom kontakte so šikovnými zanietenými ľuďmi v rôznych regiónoch a uvidíš, koľko úžasných misií a ľudí sa tu napriek prekážkam snaží robiť svet okolo seba lepším.

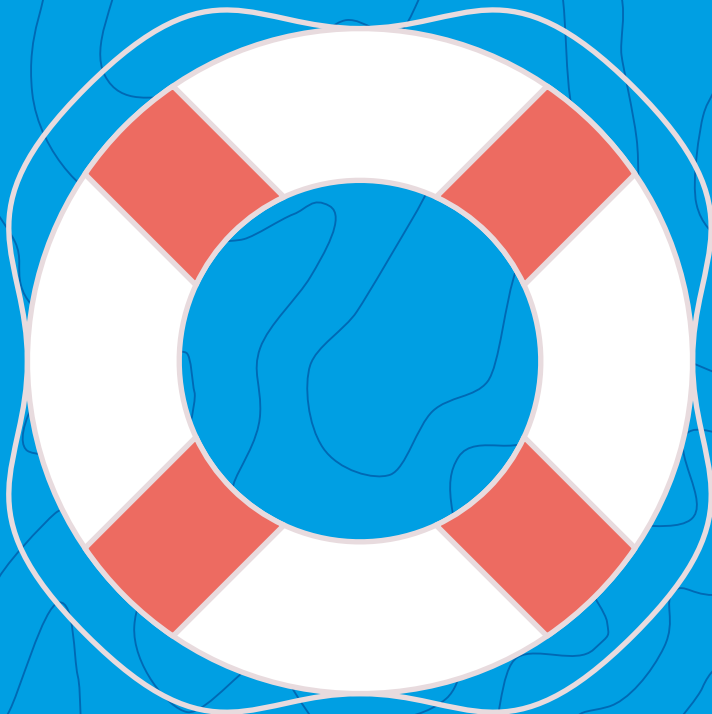
Za celý tím Bystrín Zuzana Wienk

SIEŤ BYSTRÍN

Sieť Bystrín v súčasnosti tvorí vyše 70 neziskových organizácií, občianskych kampaní a neformálnych iniciatív a stále sa rozrastá(me), z čoho máme veľkú radosť. Každú z našich iniciatív nájdeš predstavenú na našom webe aj na sociálnych sieťach.

**Veríme, že mnohé
projekty, ktoré doteraz
narážali na prekážky,
dokážu napredovať
práve vďaka spolupráci
a pomoci.**

MISIA BYSTRÍN

Misiou Bystrín je prispievať k návratu dôvery občanov v demokraciu a posilňovať jej udržateľnosť prostredníctvom podpory, ktorá je súdržná a solidárna, v ktorej si ľudia navzájom dôverujú, a ktorej členovia sú kompetentnými a aktívnymi občanmi starajúcimi sa o verejné dobro.

Na dosiahnutie cieľov rozvíjame dva základné piliere. Prvým pilierom činnosti organizácie je sieť Bystriny – budovanie a rozširovanie udržateľnej, koordinovanej a samoorganizovanej siete aktívnych občanov a expertných dobrovoľníkov, ktorí reagujú na volania o praktickú pomoc od občanov, formálnych i neformálnych občianskych iniciatív z celého Slovenska (snažiacich sa o nápravu lokálnych problémov a riešenie vecí vo verejnom záujme).

Bystriny sú nadstavbou ocenenia Biela vrana a sieťou, ktorá poskytuje reálnu podporu oveľa väčšiemu okruhu aktívnych ľudí, čím zvyšuje zakorenenie hodnôt ocenenia vo verejnosti.

Začiatkom roka 2019 prevzali Bystriny po dohode s Alianciou Fair-play a VIA IURIS udeľovanie prestížneho občianskeho ocenenia Biela vrana. Tento projekt je ocenením občianskej odvahy. V novembri 2022 bolo ocenenie udelené už pätnásty raz ako poďakovanie vzácnym ľuďom okolo nás, ktorí sú ochotní brániť pravdu a spravodlivosť v mene verejného prínosu. Oceňovaním a šírením životných príbehov odvážnych občanov mení Biela vrana kultúrne nastavenia spoločnosti, význam občianskej odvahy a slúži ako inšpirácia pre ďalších.

PILIERE ČINNOSTI

Naša činnosť je pestrá a zahŕňa rôzne aktivity. Niektoré, ako mentoringy a workshopy, vznikli prirodzene z hlavnej myšlienky Bystrín – prepájať a podporovať užitočné projekty a aktívnych jednotlivcov v ich komunitách. Ďalšie, ako náš cestovateľský be-deker, boli vytvorené najmä preto, aby sme (nielen) našincom predstavili aké unikátne miesta a skvelých ľudí, ktorí za nimi stoja, na Slovensku máme a niektoré z projektov sa zrodili zo zaujímavých spoluprác s inými organizáciami, ako aj s verejným a súkromným sektorom.

1. Dobrovoľnícke huby

Dobrovoľnícke huby sú platforma, ktorá slúži na efektívne prepájanie členských organi-

zácií a iných občianskych iniciatív s vami, dobrovoľníkmi – odborníkmi z našej siete. Toto prepojenie je založené na konkrétnych požiadavkách a potrebách organizácií. Huby sú rozdelené do piatich tematických oblastí, v ktorých organizácie najčastejšie potrebujú pomoc.

2. Opravári spoločnosti

V spolupráci so Zastúpením Európskej komisie v SR, Výskumnou a inovačnou autoritou SR, Vacuum Group a ďalšími aktérmi chceme prepájať pozitívne prúdy Slovenska z nezisku, biznisu, verejnej správy a akadémie tak, aby sa navzájom inšpirovali, vymieňali si skúsenosti a zručnosti a prispievali do debaty o riešeníach kľúčových výziev.

Podujatie Opravári spoločnosti organizujeme štyrikrát do roka v 5 slovenských mesiacoch, a to v Košiciach, Bardejove, v Žiline, v Liptovskom Mikuláši a v Banskej Bystrici a do budúcnosti plánujeme túto skupinu rozširovať o ďalšie.

3. Biela vrana

Bielu vranu založili v roku 2008 Aliancia Fairplay a VIA IURIS ako ocenenie spoločensky prínosného a odvážneho občianskeho činu a spoločne ju udeľovali do roku 2018. Od roku 2019 ocenenie udeľuje občianske združenie Bystriny.

Udeľujeme ju ako poďakovanie vzácnym ľuďom okolo nás, ktorí sú ochotní brániť pravdu a spravodlivosť, konkrétnym činom preukázali občiansku odvahu, potlačili osobné záujmy v mene verejného prínosu, hodnôt, či princípov a mohli pritom podstúpiť riziko, rôzne príkoria, či zažiť odsúdenie.

4. Cestovateľský bedeker DOBRO-DRUH

Cestovateľský bedeker DOBRODRUH je určený pre dovolenkárov, výletníkov, objaviteľov, rodiny, ale aj freelancerov spájajúcich home-office s pobytom v peknom prostredí a firmy či organizácie hľadajúce zmysluplnejšie tipy pre teambuilding alebo eventy.

Cestovateľským bedekrom chceme motivovať čo najviac z nás, aby sme vyrážali spoznať Slovensko a ukazujeme, koľko

vzácného a kvalitného môžete na cestách postretnúť. Ak necháte svoje peniaze a podporu v komunitách a správnych rukách, vráti sa do mnohých verejno-prospešných projektov a lokálnej filantropie, ktorá vytvára pevný základ pre aktívne, demokratické a európske Slovensko.

Svojimi tipmi do bedekra môžete prispieť aj vy na dobrodruzstva.sk.

5. PR pre aktivity našich iniciatív

O zaujímavých jednotlivcoch aj iniciatívach, ktorí sa nejakým spôsobom zaslужujú o lepšie, krajšie, kultúrnejšie, uvedomejšie či zelenšie Slovensko v našej redakcii niekoľkokrát mesačne píšeme malé-veľké príbehy, ktoré vychádzajú aj na portáli Aktuality.sk. Radi však ľudí z príbehov aj z našej siete pozývame do rôznych diskusií, prednášok alebo ako spikrov na Opravárov spoločnosti.

Týchto päť bodov predstavuje základné piliere našej činnosti, no robíme aj mnohé iné aktivity ako online aj prezenčné tréningy a workshopy s expertami/expertkami z rôznych oblastí, poskytujeme dlhodobé aj jednorázové mentoringy šité na mieru, vedieme knižnicu užitočných materiálov a z času na čas organizujeme aj komunitné stretnutia s cieľom posilniť vzájomné vzťahy medzi internými a externými členmi Bystrín.

DOBROVOLNÍCKE HUBY

V manuáli ti predstavujeme všetky naše aktivity, no tvoju pomoc budeme špeciálne potrebovať práve pri fungovaní a udržiavaní Dobrovoľníckych hubov ako sám názov napovedá.

Huby v prvom rade slúžia na užitočné spojenia medzi iniciatívami v našej bystríáčkej sieti a vami – našimi expertnými dobrovoľníkmi ale takisto bude vďaka nim vznikať kopa užitočného obsahu – od nahratých online workshopov, cez užitočné príručky, tipy na literatúru a case studies až po rozhovory s odborníkmi. Väčšinu z týchto materiálov nájdete aj v našej [facebooko-](#)

[vej komunitnej skupine](#). Ďalšími hlavnými činnosťami sú online školenia na konkrétnu tému od jedného z hubov pravidelne raz mesačne, poskytovanie dlhodobjšieho mentoringu a vykonanie auditu v našich organizáciách.

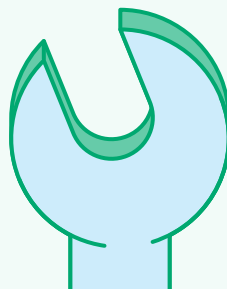
Huby sme sa rozhodli rozdeliť na šesť tematických celkov.

Pri vypíňaní [vstupného formuláru](#) si si sám/sama zvolil/a, v ktorej z týchto oblastí vieš pomôcť a na základe tvojej odpovede sme ťa do jedného alebo viacerých hubov zaradili.

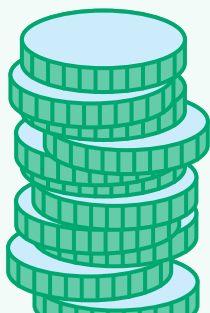
PR a marketing

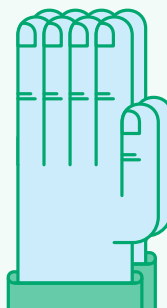
Projektový manažment a HR

Finančný manažment a biznis poradenstvo

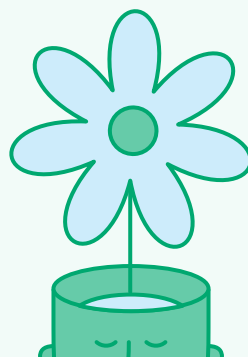
Fundraising a komunikácia

Právne poradenstvo

Wellbeing

OTÁZKY A ODPOVEDE

Milá dobrovoľníčka, milý dobrovoľník, tu je ešte pár odpovedí na otázky, ktoré ste sa nás pri nábere dobrovoľníkov pýtali najčastejšie. No v prípade akýchkoľvek ďalších, nás vždy môžete kontaktovať.

Kto okrem teba bude súčasťou hubov?

Každý z piatich hubov bude mať svojho koordinátora, ktorý bude mať pod palcom plánovanie a organizovanie aktivít v rámci hubu, bude nám pomáhať s prípravou online školení aj mentoringov, bude mať dôležité slovo pri prijímaní nových členov hubu aj manažovaní zdrojov a riešení prípadných problémov. A v neposlednom rade je jeho úlohou motivovať vás dobrovoľníkov a udržiavať pozitívnu atmosféru v tíme.

Pravou rukou koordinátora budeme my – bystrináci komunitáci. Budeme asistovať pri riadení činností hubu, poskytovať logistickú podporu aj pomáhať implementovať plány aj nové aktivity a ty sa na nás môžeš obrátiť s čímkoľvek, aj keď to znie ako klišé, naozaj budeme radi, ak s nami v prípade potreby budeš rátať.

Aký komunikačný kanál budeme používať?

Budeme používať najmä Slack, kde bude mať každý z dobrovoľníckych hubov svoj vlastný kanál. Taktiež sa tam môcť spojiť zvlášť s nami aj s твоjím koordinátorom. No a sem tam sa nevyhneme ani nejakému skupinovému mailu a telefonátom, a v urgentných prípadoch sociálnym sieťam.

Ako presne budú dobrovoľnícke huby fungovať?

Iniciatívy a jednotlivci z našej bystrináckej siete môžu o pomoc požiadať primárne formou dotazníka, prípadne mailom, telefonátom, sociálnymi sieťami alebo osobne.

My v Bystrinách žiadosť o pomoc spracujeme a pošleme ju na platforme Slack priamo koordinátorovi hubu, ktorého sa bude týkať a rovnako aj vám dobrovoľníkom, aby ste mohli vopred zvážiť, či pomôcť viete, či na to máte kapacity alebo či nepoznáte niekoho iného – pokojne aj mimo našej siete – s kým by sme iniciatívu mohli prepojiť.

Dobrovoľník v rámci Slacku reaguje, že túto výzvu vie prijať a my vás už prepojíme, aby ste celú pomoc mohli dotiahnuť do úspešného konca.

Ak sa dobrovoľník do 24 hodín nájde, všetko prebehlo podľa ideálneho scenára, ak nie pokračujeme spoločne v hľadaní a brainstormovaní, ako by sme vedeli pomôcť

Po tom, čo nám dáš ty alebo koordinátor hubu echo, že spojenie je ukončené, zdieľame spätnú väzbu a zdieľanie skúsenosti – rovnako od dobrovoľníka ako aj od iniciatívy a ďalej ju analyzujeme. Veríme, že tento posledný krok nám pomôže doladiť prípadné nedostatky a predchádzať zbytočným nedorozumeniam.

Čo presne budeš teda robiť?

Tvojich úloh bude viacero, no keďže aj vás dobrovoľníkov bude v každom z hubov viacero, predpokladáme, že sa to všetko medzi vás férovo rozdelí. Veď o svojich časových možnostiach, budeš rozhodovať ty, takže sám/sama najlepšie zhodnotíš na čo kapacitu máš a na čo nie.

V rámci hubov budeš svojimi schopnosťami, expertízou, časom a energiou prispievať k realizácii projektov a aktivít. Budeš poskytovať odborné rady, konzultovať, občas si s niekým zavolaš a v prípade, že budete v jednom meste sa s niekým z našej siete v rámci pomoci môžeš stretnúť aj osobne.

Budeme organizovať pravidelné mesačné online školenia od jedného z hubov, na kto-

rých môžeš prednášať ale v prípade, že tá téma školenia zaujíma a sám/sama sa v nej chceš dozvedieť, môžeš sa ich zúčastňovať aj ako poslucháč. Takisto dvakrát ročne budeme vybraným organizáciám v našej sieti poskytovať trojmesačný mentoring alebo audit – podľa ich potrieb.

A ešte dúfame, že budeš spolu s nami a koordinátormi hubov prispievať do našej online knižnice a komunitnej skupiny, v prípade, že nájdeš užitočný článok, štúdiu či zaujímavú knihu. Víťané sú aj odporúčania na aplikácie, eventy, diskusie či festivaly.

Aké prvé kroky ťa čakajú?

Najprv sa zoznámiš s koordinátorom tvojho hubu, ktorý ťa privíta, predstaví zvyšku tímu a poskytne detailné informácie o tvojej úlohe a očakávaniach. Budeš pridaný/á do Slacku, platformy, kde budeme v rámci hubov aj všetkého ostatného komunikovať. Posledným krokom bude tvoja účasť na úvodnom online školení, kde sa dozvieš všetky potrebné informácie a kde ti odpovíme na všetky otázky. A keď už budeš právoplatným dobrovoľníkom v bystríňackej sieti, predstavíme ťa aj našim iniciatívam v komunitnej skupine.

Ako používať platformu Slack?

Nevieme, nakoľko si familiárny/a so Slackom, no my sme sa preň rozhodli ako pre hlavný nástroj našej komunikácie, pretože je rýchly, efektívny, umožňuje prácu v tímoch, zdieľať súbory aj organizovať prácu v rôznych tematických kanáloch. V prípade, že

je pre teba táto platforma novinkou, v [tomto článku](#) nájdeš všetky informácie o tom, ako funguje a ako ju používať.

Ako sa k vám na Slacku pridám?

Stačí, keď naskenuješ tento QR kód alebo klikneš na tento [link](#).

Čo od teba očakávame?

To, že budeš v rámci svojich časových a ľudských kapacít aktívny/a, pretože tvoja angažovanosť je v celom procese kľúčová.

To, že budeš s nami zdieľať nápady, zapájať sa do diskusií a v prípade potreby sa pýtať otázky.

To, že budeš dodržiavať deadlines, a tým pomôžeš celému tímu pracovať efektívnejšie a dosahovať výsledky.

To, že nám a koordinátorovi svojho hubu budeš v prípade potreby komunikovať problémy so splnením úloh a budeš otvorene komunikovať aj prijímať spätnú väzbu.

To, že budeš spolupracovať so zvyškom hubu, pretože vzájomnú podporu a spoluprácu považujeme za základ úspechu nášho

tímu.

To, že s ostatnými v hube budeš zdieľať svoje znalosti a skúsenosti...

...a to, že sa na nás so svojimi očakávaniami obrátiš tiež!

ETICKÝ KÓDEX DOBROVOLNÍKA

Milá dobrovoľníčka, milý dobrovoľník, pokiaľ chceš byť súčasťou Bystrín, nevyžadujeme okrem tvojej expertízy a chuti pomáhať neziskovému sektoru veľa, no na jednom trváme – všetci, ktorí sa k nám pridajú by mali zdieľať a rešpektovať nasledujúce hodnoty, ktorými sa riadime pri všetkých našich aktivitách a ktoré sú ukotvené aj v našom etickom kódexe:

1. úcta k demokratickým hodnotám, Ústave a zákonom SR, medzinárodne ukotveným ľudským právam a dôstojnosti (tak ako sa k nim hlási SR vo svojich záväzkoch) – najmä rešpekt k sekulárnemu charakteru štátu, ktorý vytvára rovnocenný životný priestor pre všetkých a neviaže sa na žiadnu ideológiu ani náboženstvo. Víťame všetky iniciatívy a ľudí, ktorí vyznávajú uvedené hodnoty a nie je ich cieľom zmeniť charakter štátu tak, aby sa presadila jedna ideológia, či ciele jednej náboženskej skupiny s všeobecnou platnosťou, a ktoré neuberajú životný priestor ani

nevnucujú svoju ideológiu iným skupinám obyvateľstva

- 2.** rešpekt ku slobode a pluralite náboženského, politického, ideologického vyznania v ústavných a demokratických rámcoch
- 3.** osobná a inštitucionálna transparentnosť
- 4.** osobná a inštitucionálna integrita a záväzok voči etickému výkonu svojich profesií
- 5.** vystupovanie pod pravou overiteľnou identitou uvedením pravých osobných údajov, kontaktov a podobizní
- 6.** rešpektovanie politickej plurality a nestranickosti (účastníci nevystupujú a nekoniajú v Bystrinách v mene politických strán a hnutí, ústavné právo na členstvo v politických stranách a hnutiach nechceme obmedzovať ani diskriminovať, platforma však nemá slúžiť na stranícke a volebné ciele)

**Týmto etickým kódexom sa zaväzuješ
k nasledovnému:**

- konať v súlade s misiou a cieľmi Bystrín
- podpísať pred začatím dobrovoľníctva Zmluvu o dobrovoľníckej činnosti
- dbať na dodržiavanie dohôd a v prípade, že nie si schopný/-á z akéhokoľvek dôvodu plniť svoje záväzky v dohodnutom rozsahu a v dohodnutom čase, otvorene a v čo najväčšom možnom predstihu to komunikovať koordinátorovi hubu
- dbať na udržateľnosť pomoci a zodpovedný prístup
- poskytovať koordinujúcej osobe spätnú väzbu ohľadom tvojho dobrovoľníctva, ak o to požiada, alebo v prípade tvojej vlastnej potreby
- uchovávať dôvernosť informácií a akýchkoľvek citlivých údajov, s ktorými sa počas svojej dobrovoľníckej činnosti dostaneš do kontaktu

KDE NÁS NĀJDETE?

Bystriny

Vybavenô
Radlinského 24/a
811 07 Bratislava

Kde sa ozvať, ak potrebujes všeobecné informácie?

+421944 137 205
info@bystriny.sk

Komu sa ozvať s čímkoľvek iným?

Martin Buňo
Komunitný manažér
Bystriny o.z. / Biela vrana
+421902 681 152

Kde nás sledovať?

bystriny.sk
facebook.com/bystriny
instagram.com/bystriny
sk.linkedin.com/company/bystriny

Aký je link na našu online komunitu?

facebook.com/groups/komunitabystriny

BYSTRINY